

Fitjar kommune,
Postboks 83,
5418 FITJAR

Saksbehandlar, innvalstelefon
Håvard Rød, 5557 2143

Fitjar kommune - budsjett 2022 og økonomiplan 2022 - 2025

Fitjar kommunestyre har i møtet 8. desember 2021, sak 82/21, handsama og vedteke budsjett 2022 og økonomiplan for 2022 - 2025. Vi har motteke saksdokumenta til orientering. Kommunestyret har gjort vedtak om budsjettrevisjon i møte 22. juni d.å.

Kommunen er ikkje under statleg kontroll og godkjenning. Budsjett og økonomiplan er difor ikkje kontrollert etter kommunelova § 28-1 (Robek-registrerte kommunar). For alle kommunar kontrollerer Statsforvaltaren at budsjett og økonomiplan er i balanse. Dette brevet er ei tilbakemelding om korleis vi vurderer økonomien til kommunen og utviklinga slik ho er planlagt i budsjett og økonomiplan.

Kommunal- og distriktsdepartementet har sett i gang eit treårig forsøk for å skape ei tettare kopling mellom det bustadsosiale arbeidet og andre kommuneretta oppgåver hjå Statsforvaltaren i Vestland. I forsøksperioden er Husbanken sine oppgåver for dette fagområdet overførde til Statsforvaltaren. Eit godt bustadsosialt arbeid vil over tid vere lønsamt for kommunane, og til rettleiing og oppfølging av kommunane vil vi m.a. bruke informasjon frå budsjett og økonomiplanar. Vi ber difor om at kommunane frå 2023 omtalar mål og tiltak innafør det bustadsosiale arbeidet i budsjettdokumenta.

Oppsummering

Kommunen bør oppretthalde disposisjonsfondet om lag på det same nivået som ved utgangen av 2021, det vil seie på om lag 12 prosent av driftsinntektene i åra framover.

Gjeldsauken i åra framover bør bli moderat. Kommunen må unngå at den langsiktige lånegjelda blir over 90 prosent av brutto driftsinntekter, i samsvar med måtalet som kommunestyret har vedteke om øvre grense for langsiktig gjeld.

Budsjett 2022

I rekneskapen for 2021 er det eit netto driftsoverskot med kr 1,7 mill. Det utgjer 0,5 prosent av driftsinntektene i 2021.

Netto driftsoverskot i det opphavlege budsjettet for 2022 var kr 1,0 mill. Det utgjorde 0,3 prosent av driftsinntektene.

Kommunen budsjetterte opphavleg med kr 99,6 mill. i skatt på eige og inntekt for 2022. Ordinær skatt og rammetilskot var budsjettert med til saman kr 211,6 mill. I vedtak om budsjettrevisjon er dei frie inntektene auka til kr 221,6 mill., fordelt med kr 104,2 mill. på skatt og kr 117,4 mill. på rammetilskot. I dette inntektsoverslaget er det innarbeidd pårekna kompensasjon også for meir-utgifter til korona i år.

Inntektsprognosen frå KS for 2022 er oppdatert etter revidert nasjonalbudsjett og kommune-proposisjonen. Pårekna auka frie inntekter i revidert nasjonalbudsjett må bli sett i samanheng med pårekna auka pris- og kostnadsvekst for kommunane i år.

Kommunestyret har gjort vedtak om eigedomsskatt på faste eigedomar i heile kommunen. Eigedomsskattesatsen er sett til 6,0 promille på næringseigedomar og 2,0 promille på andre eigedomar. Det er budsjettert med kr 20,7 mill. i eigedomsskatt for 2022. Innkomen eigedomsskatt i 2021 var i underkant av kr 20,5 mill.

Det er innarbeidd inntekter frå Havbruksfondet med kr 1,9 mill. årleg, og eit tillegg på kr 4,4 mill. i dei åra det er utbetaling frå auksjonar, det vil seie i 2022 og 2024 i planen. I samband med budsjettrevisjon er pårekna tilleggsutbetaling frå auksjon auka med kr 1,0 mill. til kr 5,4 mill. i dei aktuelle åra.

Det var opphavleg budsjettert med kr 11,1 mill. i ordinære avdrag (utanom avdrag på formidlingslån). I vedtak om budsjettrevisjon er dei ordinære avdraga auka til kr 12,5 mill. for å oppfylle minimumskravet.

I 2022 er det planlagt brutto investeringar for til saman kr 60,5 mill. Av dette utgjør avgifts-finansierte investeringar i VAR-sektoren kr 13 ½ mill. Dei største investeringane er i barnehage og ferdiggjering av ny brannstasjon.

Investeringane i vatn og avlaup blir lånefinansierte fullt ut. Dei andre investeringane blir i hovudsak finansierte med bruk av lån. Andre investeringar blir også finansierte med moms-kompensasjon.

Det var opphavleg vedteke å ta opp lån på inntil kr 48,0 mill. til investeringsføremål i 2022. På grunn av høgare byggekostnader enn tidlegare lagt til grunn for ny barnehage, er det gjort vedtak om å auke samla lån til investeringar i år til om lag kr 53 mill. Det blir dessutan teke opp startlån til vidare utlån med kr 2,0 mill.

Det er budsjettert med eigenkapitalinnskot i KLP med kr 710.000,- og kjøp av aksjar med kr 3,0 mill. i eige utviklingselskap i kommunen. Eigenkapitalinnskot og eventuelt kjøp av aksjar blir finansierte med bruk av ubundne investeringsfond.

Kommunen si brutto langsiktige lånegjeld ved utgangen av 2021 var kr 247,4 mill., medrekna startlån til vidare utlån. Dette utgjør 75,2 prosent av sum driftsinntekter i 2021. Lånegjelda var til same tid om lag kr 79.400,- per innbyggjar.

Kommunen sitt disposisjonsfond var kr 39,1 mill. ved utgangen av 2021. Det utgjør 11,9 prosent av driftsinntektene i 2021.

Kommunen har brukt kr 16 mill. av disposisjonsfondet i 2021 til å finansiere investeringar, i staden for å lånefinansiere investeringane. Det vart difor ikkje teke opp lån til investeringar i 2021, berre startlån til vidareutlån.

Økonomiplan 2022 - 2025

Økonomiplanen skal vise korleis langsiktige utfordringar, mål og strategiar i kommunale planar skal følgjast opp. Saman med årsbudsjettet skal han vise kommunestyret sine prioriteringar og løyvingar og dei mål og premisser som økonomiplanen og årsbudsjettet byggjer på. Kommuneplanens handlingsdel, med same formål, kan inngå i økonomiplanen.

Det er i økonomiplanen innarbeidd ei ny årleg avgiftsinntekt på kr 4,0 mill. frå 2023. Det er produksjonsavgift frå vindkraft på land. Årleg avgiftsinntekt kan bli noko høgare enn kr 4,0 mill. Første året i 2023 vil inntekta likevel kunne bli vesentleg lågare enn dette, avhengig av tidspunktet for iverksetjing.

I økonomiplanperioden er det lagt opp til netto driftsoverskot kvart år i planperioden. Det er planlagt noko større netto driftsoverskot enn i år for dei neste åra i planperioden, særleg i 2024. Det har samband med den pårekna avgiftsinntekta frå vindkraft på land, og tilleggsutbetaling frå Havbruksfondet. Dessutan kan grunnlaget for eigedomsskatt bli auka.

Dei største planlagde investeringane i økonomiplanperioden er i barnehage (2022 og 2023) og renovering av gymsal. Dessutan er det store planlagde investeringar innan VAR-sektoren. Dei planlagde investeringane i økonomiplanperioden vil føre til at lånegjelda kjem til å auke frå nivået ved utgangen av 2021.

Finansielle måltal

Etter kommunelova skal kommunestyret sjølv vedta finansielle måltal med handlingsreglar for utvikling av økonomien til kommunen. Finansielle måltal skal nyttast i planlegging og styring, som grunnlag for å vareta den økonomiske handleevna over tid.

Kommunestyret har blant anna vedteke følgjande handlingsreglar/finansielle måltal:

- Netto driftsresultat skal vere på minst 1,0 prosent av brutto driftsinntekter.
- Langsiktig gjeld skal ikkje vere meir enn 90 prosent av brutto driftsinntekter.
- Fri eigenkapital skal vere minst 10 prosent av brutto driftsinntekter.

Statsforvaltaren sine vurderingar

Kommunen hadde eit svakt netto driftsresultat i rekneskapen for 2021. Det var også eit svakt netto driftsresultat i opphavleg budsjett for i år. For åra 2023 - 2025 er det rekna med ei styrking av netto driftsresultat på bakgrunn av auka inntekter frå vindkraft m.m.

Kommunen har i 2021 brukt kr 16 mill. av disposisjonsfondet til finansiering av investeringar, i staden for lånefinansiering av investeringane. Som følge av at det er betalt ordinære avdrag, er

den langsiktige lånegjelda redusert i 2021. Vi er positive til at kommunen har gjort dette tiltaket for å dempe lånegjelda. Svake netto driftsresultat er eit uttrykk for at auken i lånegjelda i åra framover bør vere moderat.

Kommunen bør oppretthalde disposisjonsfondet om lag på det same nivået som ved utgangen av 2021, i prosent av driftsinntektene. Vi rår difor kommunen til å oppretthalde disposisjonsfondet på om lag 12 prosent av driftsinntektene i åra framover. Fondsmidlar utover dette bør nyttast til investeringar slik at lånebehovet blir redusert.

Det er viktig at gjeldauken i åra framover blir moderat. Kommunen må unngå at den langsiktige lånegjelda blir over 90 prosent av brutto driftsinntekter, i samsvar med målalet som kommunestyret har vedteke om øvre grense for langsiktig gjeld.

Med helsing

Gunnar O. Hæreid
fung. statsforvaltar

Anne Kristin Eitungjerde
fung. kommunaldirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent